

To jest kwadrans na angielski, lekcja 273.

Witajcie w podkaście, który uczy mówić po angielsku.

Z dzisiejszej lekcji dowiesz się, jak po angielsku opisać ustrój polityczny Polski.

Powiedzieć, czym zajmuje się władza.

Oraz nazwać po angielsku główne partie w kraju oraz jest klasyfikować.

Pozostaniemy przy tym apolityczni, bo nie chcemy, aby emocje utrudniały ci naukę.

Let us begin.

Rozpocznijmy od takich podstawowych wraz sobie, jak polityka.

Znaczy, po angielsku to będzie uwaga politics.

Politics, czyli akcent na pierwszą.

I to z, na końcu jest bardzo ważne, politics.

Osoba, która się tym zajmuje, a więc polityk, to będzie politician.

Jeszcze raz, politician.

A jeżeli chcemy utworzyć przymiotnik, to będzie political.

Political.

Super, political.

Political.

Ekstra.

I mówiłem, żeby politics nie mylić i political jako przymiotnik,

bo jest też taki przymiotnik, politic.

Politics.

Czyli bez s na końcu, ale on oznacza rozsądny, rozważny.

To samo, co sensible.

Więc zupełnie inne znaczenie.

Czyli mamy political i politics.

On miałby sugerować, że politycy są rozsądni i rozważni.

No właśnie.

Więc totalnie inne znaczenie.

W Polsce mamy trójpodział władzy.

Mamy coś takiego, jak władze wykonawczą.

Oboż, wracamy na was.

Zgadza się.

Dzisiaj minie lekcja wasu.

Władze wykonawczą, po angielsku to będzie executive branch.

Executive branch.

Mamy władze ustawodawczą, czy legislacyjną.

Legislative branch.

Legislative branch.

Zwaną też lawmaking.

Lawmaking.

No to jest takie supersepo.

Make law, tak, ustawodawstwo.

Zgadza się.

No i jest władza sądownicza, czyli judicial branch.

Judicial branch.
Ale dziwny przymiotnik.
Dziwne.
Jest dziadź jako sędzia, prawda?
Na jej przymiotnik będzie judicial.
Tak inaczej.
Mówię trudna słówka dzisiaj, w końcu polityka.
Wskakujemy sobie troszkę niżej.
Podstawowa rzecz, czyli rząd.
Jak powiemy rząd po angielsku aniu i słuchaczu,
bo ten wyraz pewnie znacie.
Government.
Extra. Government.
Government.
Mówimy też usłyszeć wyraz cabinet.
Cabinet.
Brazu mi się wyrażenie adnienia dla patronów przypomniało.
Mówiliśmy o tym wyrazie na pewno.
Tak, ale w sensie...
Szafki.
No właśnie, a tutaj cabinet jako gabinet, prawda,
ten rządzący.
No a reszta tych partii, co nie rządzi,
to są w opozycji, czyli opposition.
Opposition.
Excellent.
Ale idziemy z takimi podstawowymi słowami, jak same.
Otóż same po angielsku najczęściej,
czy najlepiej jest przetłumaczyć jako Parliament.
Parliament.
Tak, czyli Parliament.
Parliament.
Parliament.
Co ciekawe, w Wielkiej Brytanii
ta niższa izba
nazywa się izbą gmin
i po angielsku to jest House of Commons.
House of Commons.
Tak, izba gmin właśnie,
czyli nasz odpowiednik sejmu,
a osoba, która należy,
czyli jest posłem.
Możemy mówić o nich Member of Parliament.
Member of Parliament.

Czyli też tak na senatora możemy powiedzieć?

Nie.

Nie, tylko na posła.

Tak, czyli mamy Member of Parliament,
często skracane do MP.

MP.

W Stanach odpowiednikiem będzie Congressman,
bo ten jest Congress,
czyli będzie Congressman.

Congressman.

No a posłanka to będzie Congresswoman.

Congresswoman.

Brytyjczycy rozwiązali ten problem,
mówiąc Member of Parliament.

Tak.

To i poseł, i posłanka będzie.

Natomiast premier

to będzie Prime Minister.

Prime Minister.

Czyli główny minister.

Który będzie często skracany do PM.

O Jezu, to łatwo powiedzieć PM.

MP, PM.

Do właśnie dlatego zwracam na to uwagę.

Także Prime Minister to premier

i on będzie właśnie w UK.

Dobra?

I pytałeś o Senat, prawda?

Nasz polski Senat będziemy sobie tłumaczyć
najlepiej jako po prostu Senate.

A osoba, która tam urzęduje, to Senator.

A więc Senator.

I w Stanach jest też Senat i Senator,
więc tutaj nie ma problemu z tłumaczeniem.

Natomiast w Wielkiej Brytanii

tą wyższą Izbą jest

tak zwane House of Lords.

House of Lords.

Czyli Izba Lordów.

Więc tam zasiadają Lordowie.

Tak jest.

No i jeszcze jeden taki fajny termin,
który na pewno na siebie przyda

Political Party.

Political Party.

No i wiemy, co to może być?

Partia polityczna.

Tak. Nie tylko przyjęcie impreza.

Bo nie musiałbyśmy powiedzieć impreza polityczna.

To też może być.

Tylko właśnie partia polityczna

to też będzie Party.

Well done.

W tej części poznamy trochę terminów

na klasyfikowanie,

czyli opisywanie właśnie partii.

Zakładam, że wiemy, jak jest demokracja,

bo to taki wyraz dość istotny.

To po angielsku to będzie...

O ustrój, nie?

Tak.

Democracy.

Często słyszymy, że są odwołania

do jakiejś dyktatury po angielsku

Dictatorship.

Dictatorship.

Czyli statek dyktatora.

Tak. Słowo będzie też często

okońcówką rzeczownikową.

Właśnie jak Friendship.

Przejaś.

Dictatorship.

Diktatura.

No i możemy też mieć kraje

z zapędem takim autorytarnym

po angielsku.

Authoritarian.

Czemu to musi być taki trudne?

Authoritarian.

Good job.

Jeszcze raz spróbujemy, żeby nasi słuchacze

też spróbowali. Jeszcze raz.

Authoritarian.

Authoritarian.

Excellent job.

Dobrze mi jakieś obcy.

Troszkę tak.

Partię możemy sobie podzielić na liberalne,

czy lewicowe.
Liberalne to będzie liberal.
Znowu rylę.
Liberal.
Dobrze. Albo lewicowy left wing.
Left wing.
Lewe skrzydło.
Left wing.
I konserwatywne.
Conservative.
Konserwatyw.
Czyli prawicowe.
Jak domyślasz się?
Right wing.
Tak jest, tam było left wing.
Tutaj right wing.
Prawe skrzydło, prawa strona.
No i jest coś po środku też.
Czyli centrist.
Centrist.
Czyli tak jest, centralny centrist.
No dobrze.
Oczywiście to jest skala,
więc możemy być na ekstremu tej skali,
więc powiemy sobie extremist.
Extremist.
Jako ekstremalny, tak?
Albo extreme.
Extreme.
Inaczej też można powiedzieć,
że ktoś jest radykalny, prawda?
Radykał.
Radical.
Radical.
No i umiarkowany.
Moderate.
Moderate.
Więc jak powiemy,
że jest umiarkowany lewicowy?
Moderate left wing.
Pięknie.
Moderate left wing.
Sprytnie z tego wybrnęłam.
Nie musiałam używać tego.

A radykalny prawicowy?

Radical conservative.

Można też tak.

Bardzo dobrze.

Radical conservative.

Excellent job.

No i jeszcze kilka określeń.

W sumie partie lewicowe można też usłyszeć,

że to są partie socjalistyczne,

czyli po angielsku socialist.

Socialist.

Extra.

Możemy też usłyszeć taki przymiotnik,

jak populist.

Populist.

Czyli?

Populistyczny.

Pięknie.

Dużo na ist, prawda?

Zakręć.

Tak.

No i w UK też jest partia,

która jest green.

Green.

Ale w Niemczech też jest chyba partia zielonych.

Tak jest, partia zielonych.

Wysyłamy teraz notatki takiej encyklopedycznej,

która opisuje zadania różnych organów rządzących.

W trakcie słuchania postarajcie się wyłapać,

o jakich organach rządzących mowa.

Będzie ich no całkiem kilka.

Ready?

Ready.

Poland is a parliamentary republic,

which means that the government is elected by the people through free and fair elections.

The executive branch of Poland is headed by the president,

who serves as the head of state and is elected by popular vote for a five year term.

The president's powers include representing Poland internationally,

appointing key officials and vetoing legislation.

The head of government is the prime minister,

appointed by the president and leads the council of ministers.

The Polish parliament is a bicameral legislature,

consisting of two houses, the same lower house and the senate upper house.

Members of the same are directly elected by the people.

Senators have been elected in single member constituencies since 2011.

The same holds significant legislative powers

and is responsible for passing laws,

while the senate reviews and revises proposed legislation.

Major political parties in Poland include law and justice,

civic coalition, the left, Polish people's party and confederation.

To kogo udało ci się wychwycić z naszego nagrania?

O kim mowa?

President.

Zgadza się.

Teraz, ponieważ często jest jeden prezydent w kraju,

to będziemy mówić The President.

Ten jeden najważniejszy.

Nie V, bo V jest zwykle przed samą włoskami, czyli The President.

Dobra, kto jeszcze?

The government.

Good job. The government, tak.

Bo tutaj chodzi nam o ten nasz rząd, ten polski, czyli The Government.

PM, prime minister.

Yes, the PM, the prime minister.

Excellent, tak.

Taki brytyjski prime minister.

Możemy sobie tutaj dodać, że prime minister zasiada,

czy jest głową council of ministers.

Jest tak brytyjskiego, tak.

Czyli Rada Ministrów, prawda?

Też inaczej się mówi.

Rada Ministrów, council of ministers.

Dobrze, no i jeszcze, wzmianka jest o kilku.

Jeszcze kilka.

The Polish Parliament.

Excellent.

Parliament, super, który jest tutaj rozdzielony na...

The same and the senate.

Tak jest.

The same, bo tak się nazywa nasz...

Jak to dziwnie brzmi.

The same, możemy mieć parliament, tak samo.

Same i właśnie senate.

Well done.

Spójrzmy teraz na kilka ciekawych zwrotów z tego fragmentu.

Więc tak, mamy, że wybieramy rząd.

Wybierać to będzie tutaj elect.

Elect.

A wybory to elections.
Elections.
W naszej czytance pojawia się fraza
elected by popular vote.
Elected by popular vote?
Vote.
W powszechnym głosowaniu.
Czyli wybierany w głosowaniu ogólnym, tak.
Popular vote.
Na prezydenta pojawia się fraza head of state.
Head of state.
I to oznacza, jakbyś przetoczyła?
Head of state.
Głowa kraju.
Zgadza się, bo state to będzie też kraj,
nie tylko stan, jak w Stanach Zjednoczonych.
Prezydent jest wybierany na odpowiednią kadencję.
Po angielsku jest to term.
Zresztą dla sejmu, senatu, samorządowców
to też będą term.
Eurokosłów.
Jedna z zadań prezydenta to będzie
appoint key officials.
Appoint key officials.
Co to jest to? Appoint.
Tak, jak mamy appointment.
To brzmi, jakby ktoś do niego przychodził na wizytę.
Appoint jest wskazywać, wyznaczać.
Czyli wyznaczać kluczowych.
Urzędników, powiedzmy tutaj, officials.
Ma też prawo VETA, czyli veto.
Veto.
Tak.
Brzmi dziwnie.
Brzmi trochę dziwnie, no.
No dobrze.
Po angielsku się veto to jest veto.
Czyli zawetować coś veto.
Na PMA mamy określenie head of government.
Head of government.
Czyli tam mieliśmy głowa kraju, jak to było?
Head of state.
Excellent.
A tutaj head of government.

No i ta wspomniana rada ministrów,
czyli council of ministers.
I bardzo fajny techniczny wyraz,
że mamy parlament dwuizbowy.
Tak.
W angielsku bi-cameral.
Bi-cameral.
Excellent.
Bi-cameral government.
Bi-cameral government.
No i tam jest wspomniane w tekście,
wyższa, wyższa izba,
czyli lower house, upper house.
To chyba było zrozumiałe.
No dobrze, ale pojawia się jeszcze jeden wyraz,
taki dość techniczny.
Czyli jednomandatowy okręg wyborczy.
Po angielsku to będzie
single member constituency.
Single member constituency.
Tak.
Warto się zapoznać z tym wyrazem.
Constituency.
On będzie nam przydatny
w całym tym cyklu poświęconym wyborczym.
Akurat ten.
Nie było prostszych.
Jest hyper istotny.
Dobra, czyli tutaj oznacza on okręg wyborczy.
Constituency.
No a single member.
Jednomandatowy.
Ok.
I oprócz law making, który już mieliśmy,
legislature, który już mieliśmy,
możemy też powiedzieć, że uchwalamy prawa,
czyli pass laws.
Pass laws.
Great job.
Na koniec pojawia się jeszcze lista
tych głównych partii.
Nie wypisałem wszystkich,
no bo, wiecie, przed wyborami
tych komitetów się namnożyło,

a jak nosimy te główne?
Więc tak.
Peace to będzie po angielsku
law and justice.
Law and justice.
Law and justice to taki poważny wyraz.
Po angielsku.
Taką moc, nie wiem.
Po polsku sprawiedliwość
jest też takim drugim...
No ale justice ma coś takiego w sobie,
nie wiem czemu.
Ok.
Dobra, mamy koalicję obywatelską,
czyli civic coalition.
Civic coalition.
Czyli koalicja to będzie coalition.
Coalition.
Po prostu.
Zgadza się.
Lewica.
Bardzo ciekawe.
Deleft.
Simple.
Tak.
Lewa.
Deleft.
Lewica.
PSL, czyli Polish People's Party.
Polish People's Party.
Ładnie.
Naprawdę?
Tak.
Mi się kojarzy,
jest prezem dla Polaków.
Prezem dla Polaków, no.
Polish People's Party.
Jak na Wyspach
zrobią mi prezem Polacy.
No, czyli to jest
Polish People's Party.
Ale też właśnie
tłumaczenie PSL.
No i ostatnie.

Konfederacja.

Konfederacja.

To też wyraz łatwy do przetłumaczenia,
no, bo w historii Stanów Zjednoczonych
była konfederacja.

Konfederacja i konfederacja.

Dobra.

Mamy nadzieję,
że po dzisiejszej lekcji
będziecie potrafić opisać,
co nieco system polityczny w Polsce.
I znacie angielskie nazwy
na polskie partie polityczne.
Za tydzień ruszamy z tematem wyborów
i część wyrażen na pewno się nam powtórzy.

Pozostajemy a polityczni
w omawianiu tego tematu.

Tym samym gorąco zachęcamy Cię
do oddania głosu w wyborach.

Pamiętaj,
że nawet jeśli nie głosujesz,
to i tak wybierasz rządzących,
bo tak skonstruowana jest
ordynacja wyborcza.
Do usłyszenia w kolejnym odcinku.

Bye!

Zobacz,
że w tym odcinku
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się
podoba mi się